

חומרי עזר 1 / דף הכנה למחקר אישי

מחקר אישי / דף עזר לבניית תכנית למחקר

על מה אני רוצה לעשות מחקר?

חשבי/ על רעיון או מקום שמעניין אותך. נקודות התחלה אפשריות: מקום כלשהו שמעניין ו/או משמעותי לך (למשל: מקום מיושב או לא מיושב, עיר, כפר, מבנה, שכונה, יישוב ישראלי שבנוי על אדמות יישוב פלסטיני ועוד). משפחה כלשהי או איש או אישה מסוימות/ים. תהליך חברתי או היסטורי או פסיכולוגי או תרבותי או...

על אילו שאלות הייתי רוצה שהמחקר יענה? במה מעניין אותי לעסוק?

למשל: מי גר במקום לפני 1948? איך היו החיים במקום הזה? מה קרה שם במהלך 1948 ואחרי המלחמה? מה היו האירועים שהובילו לגירוש התושבים ולהרס המקום? מה היו התהליכים החברתיים/פוליטיים שהובילו למחיקת המקום מהזיכרון והתודעה הישראלית? כדאי לקחת בחשבון שהשאלות עשויות להשתנות תוך כדי תהליך העבודה על המחקר.

תכנון דרך ההצגה: אפשר לחשוב על כמה רעיונות כרגע ולבחור בשלב מאוחר יותר.

למשל: מצגת, חוברת, סרט וידאו, תערוכה, תמונות, סיפור, ציורים, שירים, הצגה, טיול/סיום, פלקט, משחק קופסה/מחשב/קלפים ועוד...

חיפוש חומרים ואמצעים למחקר: איפה המקום שאני רוצה לחקור? האם אפשר להגיע אליו ואיך?

האם יש מפות חדשות וישנות שעשויות לתת לי מידע על המקום? ניתן לחפש מפות (עכשוויות והיסטוריות) למשל ב: מרכז מידע ישראל (מפ"י): www.govmap.gov.il/viewer.asp מפה ומאגר נתונים של עדאלה: www.old-adalah.org/features אתר זכרות/מקומות: www.zochrot.org אטלס ומפות של הגיאוגרף סלמן אבו סיטה מפות היסטוריות אפשר למצוא גם בספריה של עמותת זכרות ובספריות באוניברסיטאות.

ראיונות עם אנשים שיוכלו לספר לי על המקום: בנות/בני משפחה, חברים/ות, שכנים/ות.

מה מידת הקרבה שלהם אלי? איך אני יכול/ה ליצור איתם קשר? איך ארצה לתעד את דבריהם? מה ארצה לשאול אותם?

האם יש תצלומים או סרטים של
ועל המקום, או אפשרות לצלם
שרידים שלו?

תצלומים ניתן גם לחפש באינטרנט. למשל:

בארכיונים: ארכיון התצלומים הלאומי: www.gpo.gov.il

באתרים המתעדים ואוספים מידע על הנכבה:

www.zochrot.org

www.palestineremembered.com

באתרים של צלמים. למשל נגה קדמן, סהר רוחאנה ועוד (המלצות אפשר למצוא
באתר זוכרות).

באתרים של קהילות של יישובים ספציפיים. למשל הכפר ליפתא:

www.liftasociety.org

אילו ספרים יכולים לתת לי מידע
על המקום/נושא המחקר?

ספרים לדוגמה:

• אזולאי, א. (2009), אלימות מכוננת 1947-1950: גנאלוגיה חזותית של
משטר והפיכת האסון ל"אסון מנקודת מבטם", תל אביב: רסלינג.

• מוריס, ב. (1991), לידתה של בעיית הפליטים הפלסטינים 1947-1949, תל
אביב: עם עובד.

• קדמן, נ. (2008), בצדי הדרך ובשולי התודעה: דחיקת הכפרים הערביים
שהתרוקנו ב-1948 מהשיח הישראלי, ירושלים: ספרי נובמבר.

• Abu-Sitta, S. (2007), *The Return Journey*, London: Palestine
land society.

• Al-Khalidi, W. (1992), *All That Remains: The Palestinian
Villages Occupied and Depopulated by Israel in 1948*,
Washington DC: Institute for Palestine Studies.

• Pappé, I. (2007), *The Ethnic Cleansing of Palestine*, Oxford,
England: Oneworld Publication.

בנוסף ניתן לנסות להגיע לספרים
אחרים העוסקים בהיסטוריה
הרשמית והלא רשמית של המקום,
ולבדוק מה נכתב או נרמז בהם לגבי
ההיסטוריה הפלסטינית.

אפשר להיעזר גם בדף "ספרות
מומלצת" באתר זוכרות וכן ניתן
להתייעץ עם צוות מרכז המידע
בעמותת זוכרות.

nakbainhebrew.org | palestineremembered.com | plands.org
wikipedia.org או he.wikipedia.org nakba-online.tripod.com | badil.org

מומלץ להיעזר באינטרנט, ובפרט
באתרים הבאים:

מומלץ לבנות תכנית עם שלבי המחקר השונים.

מה הדבר הראשון שאני הולכת
לעשות עכשיו כדי להתחיל/
להמשיך את המחקר?

בהצלחה!

עמותת זוכרות תשמח לקבל עותק של המחקר שלכם למרכז המידע האוסף מחקרים וידע על הנכבה.

אפשר לשלוח את העבודה ל: education@zochrot.org